

at det tværtimod vilde have været ganske i sin Orden, om det var udhævet i Loven selv. Det er nemlig en betydelig Forandring i den hidtilværende Tingenes Orden, som ved Tavlen bliver stadfæstet, og en Forandring i de Grændregler, hvorpaa man i sin Tid har lagt særdeles megen Bøgt. Hovedforandringen bestaaer deri, at istedetfor, at der fortiden for ethvert nogenlunde betydeligt Soldsted er en særskilt Soldinspecteur, der hidtil ogsaa var Consumtionsinspecteur, og en Soldcasserer, der ogsaa var Consumtionscasserer, saa skal for Fremtiden Soldopsynet og Oppebørfelsen være forenede under een Mand, der skal bære Navn af Soldforvalter. Det blev i sin Tid anseet for særdeles vigtigt, at Soldopsynet og Regnskabsførelsen ved Soldvæsenet vare adskilte fra hinanden, fordi der udfordres forskellige Egenkskaber til at være en aarvaagen Soldinspecteur og til at være en stadig, nøiagtig og paalidelig Bogfører, og tillige fordi der da havde en Control. Jeg skal for at vise, hvilken Bøgt man har lagt derpaa, citere Instruxen af 12 Decbr. 1797 for Soldembedsmændene i Danmark, der i de allerfleste Punkter stemmer med den under 14de October næstforhen givne Instrux for Soldembedsmændene i Norge. Der hedder det i den 4de Paragraph, at siden Soldopsynet fordrer idelig Bøvægelse, men Regnskabsvæsenet dertimod Stillestøden, saa maage de saavidt muligt adskilles fra hinanden; i den 8de Paragraph af Instruxen for Danmark er det sagt, at paa enkelte Steder, hvor der var ansat en Forvalter, som da var baade Soldforvalter og Consumtionsforvalter, skulde han have baade en Soldinspecteurs og en Soldcasserers Forretninger; men det var blot paa enkelte Steder, hvor Intraderne vare for smaa til at kunne lønne to saadanne Embedsmænd. Hvilken Bøgt, der lægges paa det Tilsyn, som Soldinspecteuren kan have med Soldcassereren, det er ogsaa omstændelig udtalt i § 4 af Forordn. 8de Jult 1840 angaaende Oppebørfelser og Regnskabsvæsenet under Sold- og Consumtionsvæsenet. Der er blandt Andet fastsat, at alle Angivelser skulle forelægges Inspecteuren, og af ham undertegnes, at han skal paasee, at alle Indtægter rigtigheden indføres i behørig Orden, at

der ingen aabenstaaende Bladser blive i Bogen, at han daglig skal undersøge Bogen med Hensyn til Formen og meddele sin Underskrift, at han ligeledes skal anstille ugentligt Eftersyn af de underordnede Betsrentes Bøger, som have Indtægter at oppebære, og endelig skal han, foruden mere, attestere de Extracter, som maanedlig indsendes til vedkommende Collegium. Man har lagt megen Bøgt paa dette Tilsyn og anseet det for at være af stor Betydning. Nu skal der paa de allerfleste Soldsteder kun være een Mand, som under Navn af Forvalter skal bestride baade Soldopsynet og Cassererforretningerne. Jeg vil aldeles ikke paastaae, at denne Forandring virkelig er utilraadelig. Jeg finder, at der er Meget, der taler for den Tingenes Orden, som hidtil ved Lov har været fastholdt; men jeg maa antage, at den høitærede Finanzminister, som nu foreslaaer en anden Tingenes Orden, maa meget nøiagtig have overvejet dette, og jeg troer, som jeg ogsaa allerede har udtalt, at det er Erfaringer, der ligge til Grund for dette Forslag. Den Tingenes Orden, som efter Forslaget skal indføres her, er i det Væsentlige den samme, som allerede har fundet Sted i Hertugdømmerne, og man kan altsaa ogsaa have nogen Erfaring for dens Virksomhed derfra. Istedetfor den Control, som hidtil førtes med Regnskabsvæsenet af Inspecteuren, vil der nu for Fremtiden komme en Control af Controlleuren. Jeg kan ikke saaledes sætte mig ind i det hele Væsen, at jeg kan bedømme, hvorvidt denne Control kan være af samme Betydning som den, der hidtil førtes af Inspecteuren. Der er i alt Fald den Forskjel, at Inspecteuren og Casserereren vare sideordnede Embedsmænd, Inspecteuren var endog som den høitærede Finanzminister rigtig, har kaldet det „primus inter pares“, hvorimod Controlleurerne ere underordnede og derfor lavere gagerede; i Instruxen for Hertugdømmerne af 11te December 1838 § 8 udtages udtrykkeligt, at de ere underordnede Embedsmænd. Jeg vil gjerne troe, at deres Deeltagelse i Soldopsynet, og som væsentlig ogsaa maa yttresig med Hensyn til Soldbøgenes Førelse, kan have nogen Værd; thi jeg indseer meget vel, at der kan holdes Control med Embedsmænd